VOORSTEL

OPSCHRIFT

Vergadering van maart 2018

Besluit nummer: 2018_Raad_00010

Onderwerp:
Cultuur in de Gemeente Westerveld - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Beknopte samenvatting:
De rol van de overheid is aan het veranderen, van oplosser naar facilitator, van eenzijdig, naar samenwerking. Dit vraagt een andere manier van doen en werken. Uw raad heeft aangegeven dat het proces om tot een nieuwe cultuurnota (cultuurproces) te komen zich uitstekend kan lenen om de rol van de overheid verder te verkennen. Het proces is benoemd als één van de twee pilots van de werkwijze Zo Buiten, Zo Binnen. Gezamenlijk, in co-creatie, met betrokkenen en inwoners van Westerveld krijgt de Westerveldse cultuur vorm.

In het najaar 2016 is gestart met het vormen met een vernieuwde visie op cultuur. Terugkijkend is het een intensief proces geweest waarin veel met de betrokken partijen is samengewerkt. Door het vormen van werkgroepen en sessies zijn wij gezamenlijk gekomen tot wat nu voor u ligt.

De aanbevelingen en kaders zijn in september 2017 - in een thema-avond - aan de commissie Sociaal Domein teruggekoppeld. Tijdens deze avond heeft uw raad via de commissie input kunnen geven op de uitkomsten van de sessies.

Wat hierna volgt is uitvoering geven aan dit cultuurproces. We hebben de ambities gevisualiseerd, de kaders verwoord en in 2018 is het tijd om hier op een -'zo buiten, zo binnen'-manier vorm aan te geven.

Met alle verzamelde informatie bieden wij uw raad een toekomstbestendige visie op de Westerveldse cultuur aan. Er staat een goede culturele basis en daarmee staan wij aan het begin van een nieuw Cultureel Westerveld. Waarbij cultuur een verbindende factor is. Cultuur voor iedereen toegankelijk is en dat bijdraagt aan het welbevinden van de inwoners. Cultuur dat toerisme, recreatie en lokale economie versterkt en een cultureel Westerveld dat historische kennis van onze gemeente omarmt. Kortom, een samenhangende blik op cultuur in Westerveld.

Bestemd voor:
- Commissie Sociaal Domein

DE GEMEENTERAAD

AANHEF

Bijgevoegde bijlage(n):
- Cultuur in Westerveld

MOTIVERING

Aanleiding en context:
Uw raad heeft ingestemd met het benoemen van de cultuurnota als pilot voor zo buiten, zo binnen. Met de uitkomsten van dit proces op deze werkwijze is deze nota vormgegeven. Het betrekken van inwoners, raadsleden, verenigingen en organisaties bij de culturele vorming van Westerveld is zeer waardevol gebleken. De werkwijze past goed bij het proces van de cultuurnota en daarom willen wij dit ook doorzetten naar de volgende fase van de uitvoering.

De cultuurnota heeft een andere vorm dan dat uw raad is gewend van een beleidsnota. In de bijlage vindt u het volgende:

Presentatie: Uitwerking van de nota, doelstellingen en uitgangspunten uitvoeringsplan 2018 en verder

Film: Het zo buiten zo binnen proces tot nu toe. Deelnemers beschrijven hoe zij het proces hebben ervaren en wat zij verwachten van elkaar en van de gemeente

Animatie: Cultuur in Westerveld gevisualiseerd op basis van de pijlers, het voorgaande proces en de eerste aanzet voor uitvoering.

Beoogd resultaat:
Het beoogde resultaat zit vooral in het proces dat wij met alle partijen hebben doorlopen en wat dat heeft opgeleverd: wij hebben helderheid en overeenstemming hebben bereikt. Over de inhoud, rollen van alle partijen, en over de belangrijkste uitgangspunten zijn wij het met elkaar eens geworden. Er ligt nu een gezamenlijke en stevige basis voor een verdere uitvoering van het culturele proces.

Door akkoord te gaan met dit voorstel besluit uw raad om:

- inhoud te geven aan het verdere culturele proces;
- het college de opdracht te geven om via de Zo Buiten, Zo Binnen methode uitvoering te geven aan dit cultuurproces;
- toestemming te geven om in de uitvoering budgetten voor culturele initiatieven onder te brengen bij maatschappelijke initiatieven;
- het college de opdracht te geven om in 2018 een cultuurcoach aan te stellen. Uw raad stelt hiervoor structureel €30.000 beschikbaar boven op het totale culturele budget;
- akkoord te gaan met de constructie van het persoonsgebonden cultuurbudget.

Argumentatie:
De cultuurnota heeft een andere vorm dan dat uw raad is gewend van een beleidsnota. Hiervoor is bewust gekozen. Een breed geschreven nota past niet bij het onderwerp en bij deze tijd. Deze nota is geen vaststaand element met een begin en eind. Het is een proces dat continue is beweging is en blijft. Het omschrijft in grote lijnen onze ambities. De visualisatie geeft aan dat het een gezamenlijke proces is, en blijft.

Hieronder staan de belangrijkste wijzigingen weergegeven.

Cultureel initiatief wordt een maatschappelijk initiatief

Uit het cultuurproces kwam naar voren dat cultuur een verbindende factor is voor veel organisaties en inwoners. Een cultureel initiatief heeft meer doelen dan alleen een kunstzinnige of een culturele uiting. Met deze nota worden culturele activiteiten en initiatieven niet meer als een losstaand element gezien, maar als onderdeel van een groter geheel. Saarom gaan we de financiële waardering voor de initiatieven (intern) stroomlijnen naar meer maatschappelijk effect.

Om dit te kunnen doen, is het wenselijk om niet meer apart middelen opzij te zetten voor alleen culturele initiatieven. Het voorstel is om de financiering van culturele initiatieven toe te voegen bij maatschappelijke initiatieven. Op deze manier kunnen initiatieven in een breder spectrum worden ingediend en bestaat er ook de mogelijkheid om extra middelen voor brede culturele activiteiten in te zetten.

Toevoeging van Cultuurhistorie

Het cultuurproces is een co-creatie. Het is de paraplu van cultuur in Westerveld. Het dient het heden, de toekomst, maar ook het verleden. Een belangrijke toevoeging aan het cultuurproces is de pijler Cultuurhistorie. Een onderwerp dat onlosmakelijk is verbonden met cultuur in Westerveld. Cultureel erfgoed, streektaal en archeologie zijn een onderdeel van cultuur en cultuurhistorie.

Persoonsgebonden cultuurbudget

Een andere belangrijke verandering is de ambitie om bij cultuureducatie persoonsgebonden budgetten voor cursorisch onderwijs in te voeren. Op dit moment subsidieert gemeente Westerveld organisaties om lessen voor inwoners van Westerveld te verzorgen. Dit willen wij wijzigen door de inwoners zelf een vergoeding te geven voor hun muziek-, theater- en danslessen. In het uitvoeringsplan wordt deze ambitie verder uitgewerkt.

Cultuurcoach

Tijdens de eerste sessies kwam zeer duidelijk de wens naar voren om in Westerveld een Cultuurcoach aan te stellen. De gemeente Westerveld heeft dit nog niet. Voorheen waren er sport- en cultuurcoaches. Deze zijn benoemd tot beweegcoaches. Voor sportverenigingen en voor het bevorderen van leefstijl zijn zij onmisbaar voor uw gemeente. Een cultuurcoach pakt coördinerende taken voor het culturele veld op. En daarbij richt de coach zich niet alleen op verenigingen, maar ook op de totstandkoming, verbinding en verbreding van culturele activiteiten. De activiteitenagenda van Westerveld en de verbinding met toerisme en recreatie kunnen ook tot de taken van de cultuurcoach horen. Een verdere invulling van deze functie en het werven van een cultuurcoach wordt in gezamenlijkheid opgepakt.

Verbinden en ondernemen

Elkaar opzoeken, informatie delen en elkaar uitnodigen voor activiteiten was een belangrijk punt dat naar voren kwam tijdens de

sessies. Het is voor cultureel Westerveld erg belangrijk om de samenwerking op te zoeken en te verstevigen. Door slimmere combinaties te maken tijdens festivals en activiteiten kunnen wij Culturele activiteiten en ons erfgoed beter op de kaart zetten. Tevens helpt het om de lokale economie te versterken. Inzetten op deze slimmere verbindingen is daarom ook een must. Cultureel ondernemen in Westerveld is een must.

Adviescommissie

Tijdens de sessies kwam naar voren dat een adviescommissie zich kan buigen over alle zaken op het gebied van Kunst en Cultuur. Hoe deze adviescommissie verder vorm krijgt en welke taken zij op zich zal nemen, is nog niet duidelijk. In de uitvoering willen wij dit op een Zo Buiten, Zo Binnen manier gezamenlijk uitzoeken.

Meerjarige incidentele subsidies

Sommige initiatieven hebben de ambitie om meerdere jaren actief te zijn in de gemeente. Om deze initiatieven de mogelijkheid te geven zelfvoorzienend te worden is het soms nodig de eerste jaren te subsidiëren. Een subsidie kan dan voor meerdere jaren worden aangevraagd. Voorwaarde is dat met het aanvragen van een meerjarige incidentele subsidie ook een plan van aanpak en meerjaren begroting wordt gestuurd. Hier staat onder andere hoe het initiatief zelfstandigheid bereikt.

Kanttekening:
Het cultuurproces is niet vastomlijnd. Het is een integraal proces en de culturele samenleving is meer omvattend dan alleen een activiteit. Het proces heeft daardoor meer tijd gekost, dan in eerste instantie werd verwacht, maar met het voordeel dat het een goed gedragen concept is.

Aanpak / uitvoering:
Cultuur is een creatie van de samenleving. Het is vormgegeven door vorige generaties en krijgt verder vorm door de huidige generatie. Samen leggen zij een basis voor cultuurbeleving in de toekomst. Deze cultuurnota omvat het verbindende element tussen historie en toekomst en tussen kunst en maatschappij. Het is daarmee een overkoepelende nota met deelonderwerpen.

Zoals al beschreven in de samenvatting willen wij verder uitvoering gaan geven aan de onderstaande pijlers en doelstellingen van cultuur in Westerveld. In de bijlage staat een verdere uitwerking van de cultuurnota inclusief beleidskaders, uitvoeringsvoorstel en financiële kaders.

De nota bestaat uit vier pijlers: Leren en Leven, Beleven in Westerveld, Cultuurhistorie en de laatste pijler Ondernemen en verbinden.

Leren en Leven: Deze pijler bevat alle elementen in het culturele veld die ervoor zorgen dat cultuur en culturele activiteiten voor alle inwoners bereikbaar zijn. Hieronder valt cultuureducatie (van jong tot volwasseneneducatie), bibliotheekwerk, jeugdcultuurfonds en de sport- en cultuurweek. De bibliotheeknota en de nota cultuureducatie inclusief kaders behoren tot deze pijler. Binnen deze pijler wordt met de partijen de aparte nota's vernieuwd.

Beleven in Westerveld: Onder deze pijler vallen alle culturele activiteiten die in Westerveld plaatsvinden. Dit kan kleinschalig zijn of van grote omvang. Culturele initiatieven, Stichting Cultuurfonds en Culturele impulsgelden vallen onder deze pijlers. Deze pijler heeft geen nota, wel een beleidskader: Culturele initiatieven.

Cultuurhistorie: Om het culturele Westerveld zo breed en volledig mogelijk weer te geven, valt ook streektaal, cultureel erfgoed, archeologie en cultuurhistorie onder de cultuurnota. Deze pijler bevat de nota cultureel erfgoed en alle activiteiten die hieronder vallen. De nota cultureel erfgoed wordt dit jaar opgesteld en zal samen met alle partijen vorm krijgen.

Ondernemen en verbinden: Deze pijler richt zich op een belangrijk onderdeel in de cultuurnota. Met name tijdens de avonden werd duidelijk dat inzet op dit onderwerp nodig is. Ondernemers, verenigingen en inwoners met elkaar verbinden door cultureel ondernemerschap. De verenigingsondersteuning, activiteitenagenda en musea vallen hier onder.

Communicatie

Voor besluitvorming raad: De behandeling in de commissie SD gebeurt op een interactieve manier. Bedrijven, organisaties en inwoners worden betrokken bij het besluitvormingsproces. Het proces, de animatie en de illustratie zijn hierbij stof tot gesprek. We verwachten dat deze manier van behandelen ook aandacht krijgt in de media.

Na besluitvorming raad: In het gehele cultuurproces stelt de gemeente Westerveld zich faciliterend op. Dus ook op het gebied van communicatie. Om cultuur op een ‘Zo buiten, zo binnen’ manier aan te blijven vliegen gaan we bijeenkomsten organiseren. Deze bijeenkomsten hebben als doel: het verbinden van nieuwe en reeds betrokken partijen. De eerste bijeenkomst organiseren we voor de zomervakantie van 2018. Tijdens deze bijeenkomst bespreken we de uitvoering en de (gezamenlijke) communicatie aanpak.

Participatie niveau:
N.v.t.

Duiding participatie niveau:
Dit voorstel en de bijbehorende stukken zijn volgens de 'zo buiten, zo binnen' manier tot stand gekomen met inwoners, verenigingen, stichtingen en andere betrokken organisaties.

Intern is de visie en het vervolgproces van de cultuurnota breed besproken met juridische zaken, financiën, communicatie, team leefomgeving, team openbare werken en team maatschappelijk welzijn.

Op voorstel van het college van burgemeester en wethouders
Beslist het volgende:

VOORSTEL

Besluitpunt 1:
Vaststellen van de visie op cultuur in de gemeente Westerveld, zoals verwoord in deze notitie, de film en de presentatie en zoals gevisualiseerd in het geillustreerde kunstwerk. En akkoord te gaan met de belangrijkste wijzigingen zoals die in dit voorstel zijn aangegeven.

Besluitpunt 2:
Het college de opdracht geven uitvoering te geven aan de visie op cultuur in de gemeente Westerveld op de Zo Buiten Zo Binnen manier en hiermee nog voor de zomer van 2018 een start te maken

Besluitpunt 3:
Akkoord gaan met het onderbrengen van de middelen culturele initiatieven bij maatschappelijke initiatieven

Besluitpunt 4:
Akkoord te gaan met € 30.000 structureel beschikbaar te stellen voor het aanstellen van een cultuurcoach

---

BIJKOMENDE INFO BIJ HET BESLUIT

Maatschappelijk Welzijn — Maatschappelijk Welzijn

Financiële consequenties:
Voor de structurele uitgaven voor bijvoorbeeld verenigingen, stichting cultuurfonds, bibliotheekwerk en cultuureducatie is reeds in de begroting 2018 budget gereserveerd. Door in te stemmen met deze visie op cultuur, kan er wel verschuiving in de budgetten plaatsvinden. Dit gebeurt onder andere door de budgetten voor culturele initiatieven samen te voegen met de maatschappelijke initiatieven. Hiermee wordt de mogelijkheid gecreëerd om bij goede ideeën zelfs meer projecten te ondersteunen. Daarnaast is in de visie aangegeven dat de noodzaak voor het instellen van een cultuurcoach onderschreven wordt. Hiervoor is nog geen structureel budget beschikbaar. Eén van de voorstellen is daarom om een bedrag van € 30.000 met ingang van 2018 structureel beschikbaar te stellen voor het aanstellen van deze cultuurcoach. Dit heeft gevolgen voor het begrotingsresultaat voor de komende jaren. Op basis van de Najaarsrapportage 2017 heeft dit de volgende gevolgen:

- 2018 resultaat Najaarsrapportage 2017: € 44.000, na toekenning cultuurcoach € 14.000
- 2019 resultaat Najaarsrapportage 2017: € 483.000, na toekenning cultuurcoach € 453.000
- 2020 resultaat Najaarsrapportage 2017: € 275.000, na toekenning cultuurcoach € 245.000
- 2021 resultaat Najaarsrapportage 2017: € 492.000, na toekenning cultuurcoach € 462.000

Dit besluit zal worden verwerkt in de Voorjaarsrapportage 2018.

STEMMING

Ontwerpbesluit door de gemeenteraad in vergadering van 6 maart 2018

BIJLAGE DIE INTEGRAAL DEEL UITMAAKT VAN HET BESLUIT
